

Adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet - Slovenien

Esta página foi traduzida automaticamente. A qualidade da tradução não pode ser garantida.

1. [Forfatningsgrundlag](#)
2. [Retsvæsenet](#)
  - #II
4. [Sager om adgang til oplysninger](#)
5. [Adgang til domstolsprøvelse i forbindelse med offentlig deltagelse](#)
6. [Adgang til klage over handlinger eller undladelser](#)
7. [Andre midler for adgang til klage og domstolsprøvelse](#)
8. [Søgsmålskompetence](#)
9. [Advokatbistand](#)
10. [Beviser](#)
11. [Foreløbige retsmidler](#)
12. [Sagens omkostninger](#)
13. [Mekanismer for finansiel bistand](#)
14. [Aktualitet](#)
15. [Andre spørgsmål](#)
16. [At være udlænding](#)
17. [Grænseoverskridende sager](#)

I. forfatningsgrundlag

Ifølge forfatningen er i Slovenien alle har ret til et sundt miljø, mens staten har pligt til at fremme sådanne sunde levevilkår. Den enkelte borger har pligt til at beskytte naturområder af særlig interesse og rarities og staten og lokale samfund for deres konservering. Endvidere anskaffelse og brug af ejendom bør være at opfylde dens miljømæssige formål. Alle ovennævnte rettigheder gennemføres i overensstemmelse med loven. Der er gratis adgang til domstolene og alle kan beskytte deres forfatningsmæssige rettigheder for forfatningsdomstolen, hvis de kan bevise, at retlig interesse i henhold til loven, og hvis alle andre retsmidler er udtømt. Borgerne kan desuden påberåbe sig den forfatningssikrede ret til et sundt miljø direkte i administrative eller retslige procedurer. Administrative organer og domstole kan også ansøge direkte Århuskonventionen, eftersom forfatningen fastlægger, at ratificerede internationale traktater bør anvendes direkte.

II. Retsvæsenet

Sloveniens retsvæsen er organiseret i tre tilfælde:

- Retten: **County Courts (okrajna sodišča) og underretterne (okrožna sodišča)**
- Andet eksempel: **De højere domstole (višja sodišča)**
- Tredje eksempel: højesteret ("Vrhovno sodišče")

I første omgang mindre vigtige sager behandles ved county courts og tilfælde af større betydning ved distriktsdomstolene. Hvis en appel af en afgørelse i et amt eller en distriktsdomstol er indgivet, en højere retsinstans, skal træffe afgørelse i sagen, da Retten i anden instans. I nogle tilfælde kan en højere retsinstans afgørelser også appelleres, i hvilket tilfælde den forelæggende ret har

kompetence til at behandle sagen i tredje instans. En særlige ret for administrative spørgsmål, opfordrede den administrative domstol ("Upravno sodišče"). For Domstolen kan der indledes en procedure med henblik på at anfægte en endelig negativ beslutning udstedt i henhold til en administrativ procedure. Hvis den administrative domstol udsteder en negativ beslutning, appel til højesteret er tilladt. I Slovenien er der ingen særlige domstole i miljøspørgsmål, så der er flere forskellige myndigheder og domstole, hvor sagen kan gennemføres, afhængigt af hvilken type sag. Civil- og strafferetlige procedurer gennemføres i straffe- eller civilretlige afdelinger i County, distriktsdomstole og Højesteret. Procedurer mod negative forvaltningsafgørelser udføres ved en forvaltningsdomstol. I Slovenien, strenge regler, der afgør, hvilken ret der er kompetent i hvert enkelt tilfælde, så parterne normalt ikke vælge placeringen for indledning af retssager. Må det dog siges, at der i Slovenien er der ingen væsentlige forskelle mellem afgørelser fra forskellige domstole i hele landet.

En part kan indgive en klage inden for 15 dage fra modtagelsen af en ufavorabel retsafgørelse. Efter modtagelsen af klagen, Retten sender den til modparten. Den administrative forfølgning gør det ikke altid muligt at anke. Indgivelse af en klage kun er mulig, hvis Domstolen ændrede den forvaltningsakt, på grund af forskellige omstændigheder end den administrative myndighed. Det er heller ikke muligt at påklage afgørelser om lovligheden af valget. Derfor bør de administrative domstol ikke blot har kompetence, men også reformatory cassational. Domstolen selv træffer en ny afgørelse, hvis den råder over tilstrækkelige oplysninger om sagen, især når den nye administrative procedure kunne være mere skadelige for sagsøgeren eller det administrative organ, en ny afgørelse i strid med rettens instruks. Slovensk lovgivning tillader også ekstraordinære retsmidler mod højere retsafgørelser. Disse er revision, anmodning om sikring af legaliteten, søgsmål om annullation kompromis i retten og genoptagelse af en sag. Typiske og mest udbredte er revision, og som kan bringes til indsatsen mod højere retsinstans afgørelser ved højesteret, og kræver en advokat ved siden af den pågældende part. Revision er mulig inden for 30 dage efter modtagelse af den højere rets dom og kun på grund af processuelle fejl eller overtrædelse af materiel ret. En anmodning om beskyttelse af lovlighed kan indgives inden for en frist på tre måneder, at højesteret, kun af den offentlige anklager. Påstand om annullation kompromis kan indgives i tre måneder efter begrundelser for omstødelse er kendt, men efter udløbet af 3 år efter begrundelser for omstødelse er kendt, at anlægge sag ikke længere mulig. Begrundelser for omstødelse er inkompetent, eller når en dommer eller parter blev der nået et kompromis under fejl, force eller forlede. Mere almindeligt, anmodninger om genoptagelse af en sag. Dette er objektivt muligt senest fem år efter den formelle retskraft af en afgørelse, men set fra et subjektivt synspunkt kun inden for 30 dage efter omstændigheder, der kunne give anledning til genåbning indtraf eller hvor part underrettes om dem. Årsagerne hertil er hovedsagelig de proceduremæssige eller for så vidt angår falske beviser eller part underrettes om nye beviser. Afgørelser truffet af den administrative ret den eneste ekstraordinære retsmidler må revideres og genåbning af sagen.

Der er næsten ingen særlige forhold i retslige procedurer på miljøområdet. For så vidt angår proceduren ved forvaltningsdomstolen i henhold til miljøbeskyttelsesloven, bør retten træffe afgørelse i sager om miljøgodkendelse og miljøtilladelser inden tre måneder. Andre regler, er de samme som de regler, der gælder for andre sager. Desuden er der ingen særlige bestemmelser på miljøområdet for retslige handlinger fra ex officio, dvs. foranstaltninger, som retten kan gøre uden anmodning fra en af parterne. Miljøbeskyttelsesloven indeholder en bred adgang for borgerne som enkeltpersoner eller sammenslutninger heraf kan kræve for Domstolen, at nogen standse noget, som forårsager eller ville forårsage større miljøpåvirkning eller fare for liv eller helbred. Der er imidlertid ikke fastsat særlige procedureregler for sådanne tilfælde. Det er også vigtigt at bemærke, at der endnu ikke har været nogen tilfælde baseret på denne norm.

III. Sager om adgang til oplysninger

I henhold til lov om adgang til oplysninger af offentlig karakter, myndighederne i Slovenien er retligt forpligtede til at give alle oplysninger om deres arbejde. En ansøgning om adgang til oplysninger af offentlig karakter, ikke nødvendigvis omfatte en forklaring af, hvorfor oplysningerne er nødvendige, og hvordan den vil blive anvendt. Der er kun nogle få typer oplysninger, som myndighederne kan nægte at levere. Nogle eksempler på sådanne "beskyttede" oplysninger omfatter:

- oplysninger, der i henhold til loven om klassificerede oplysninger, er defineret som klassificeret
- personoplysninger, hvis videregivelse ville udgøre en overtrædelse af en persons ret til privatliv
- oplysninger, der er indhentet eller udarbejdet i forbindelse med den administrative eller retslige procedure, og hvis videregivelse vil skade gennemførelsen af en sådan procedure.

Myndighederne skal dog oplyse om sådanne beskyttede oplysninger, når den offentlige interesse i offentliggørelse er tilstrækkelig store. Med hensyn til oplysninger, offentlighedens interesse har forrang frem for andre interesser. De miljøoplysninger, der er særlig vigtigt og Miljøbeskyttelsesloven indeholder bestemmelser om tilgængelighed. Der er ingen restriktioner for adgang til miljøoplysninger. Der er kun gratis adgang til de oplysninger, som forvaltningsmyndighederne indhente og indsamle. Man kan anmode om oplysninger fra en offentlig myndighed med en uformel skrivelse eller endog en e-mail (ingen elektronisk underskrift er nødvendig). Det er tilrådeligt, at der anmodes om oplysninger angives så nøjagtigt som muligt, og at det er angivet, i hvilken form disse oplysninger skal sendes (elektronisk format, en fotokopi mv.). Myndighederne skal svare inden 20 dage. Hvis han ikke

afgiver de ønskede oplysninger, er de forpligtet til at afgive en negativ afgørelse skriftligt. Afgørelsen skal indeholde en redegørelse for, hvorfor anmodningen blev afslået, og hvordan afgørelsen kan appelleres. Hvis myndighederne ikke afgive en negativ afgørelse, eller hvis de ikke svarer inden 20 dage, appel kan indgives til Information Commissioner, som er et selvstændigt og uafhængigt organ ("Informacijski pooblaščenec") — <https://www.ip-rs.si/?id=195> <https://www.ip-rs.si/?id=195> I tilfælde af en negativ beslutning, en appel skal indgives til Information Commissioner inden for 15 dage. Hvis myndighederne ikke har svaret, er der også en appellmulighed, som ikke er underlagt nogen frist. Kommissæren for information, kan pålægge den offentlige myndighed at fremlægge de ønskede oplysninger. Hvis også afgørelsen fra kommissæren for information er negativ, kan der indledes en retssag til prøvelse heraf ved den administrative domstol i Ljubljana. Alle skrifter, der præsenteres i dette afsnit: Anmodning om oplysninger, indgive klage til Information Commissioner og retssag til Administrative Court skal i slovensk. I grænseregioner i Slovenien, hvor italienske og ungarske mindretal er bosat, italienske og ungarske sprog kan også anvendes.

IV. Adgang til domstolsprøvelse i forbindelse med offentlig deltagelse

Ifølge miljøbeskyttelsesloven er der tre store administrative procedurer som følger:

1. Strategisk miljøvurdering (SMV): Inden der foretages en ophavsmand, forelægger en plan for definition, beskrivelse og evaluering af virkningerne af gennemførelsen af planen om miljø og mulige alternativer i miljørapporten. Hvis planen henviser til det beskyttede område, bør rapporten også tage hensyn til naturbevarelsesbestemmelser i henhold til naturbeskyttelsesloven. Myndigheden udarbejder planen og sende udkastet til planen og miljørapporten til ministeriet for miljø, som videresender den til organer, der er ansvarlige for de enkelte områder inden for miljøbeskyttelse. Myndighederne har en frist på 21 dage til at fremsende kommentarer om, hvorvidt miljørapporten, men hvis de ikke reagerer, antages det, at de er indforstået hermed. Hvis der er en række krav vedrørende forbedring af miljørapporten, skal de være fremstillet senest 45 dage efter modtagelsen, eller modtager den nye miljørapport. Under processen, den brede offentlighed skal også informeres om planen og miljørapporten i åben offentlig debat, der varer mindst 30 dage. Hvis der kan være visse miljømæssige indvirkninger på tværs af statsgrænserne, det tilgrænsende medlemsstat opfordres til processen. Den endelige afgørelse er afgørelsen fra Ministeriet for Miljø om, hvorvidt virkningerne af den foreslåede plan om miljø. En afgørelse kan være positiv eller negativ. For så vidt angår denne afgørelse, det er muligt at appellere. Hvis planen maker er staten, regeringen træffer afgørelse om klagen. Hvis planen maker er et lokalsamfund, da det ikke er muligt at appellere, men det er muligt at gå direkte til forvaltningsdomstolen (nogle juridiske eksperter mener, at dette kun er muligt for lokalsamfund, omend miljøbeskyttelsesloven ikke direkte nævner det). Sandsynligvis vil den administrative domstol mod en SEA, er muligt for andre retlige interesse, efter at de har bevist, men der er endnu ikke nogen retspraksis på dette område. En sådan regulering er en særlig form for administrativ procedure. En SMV for nogle planer er altid obligatorisk for andre, som kunne have en væsentlig indvirkning på miljøet, Miljøministeriet træffer beslutning om denne forpligtelse.

I tilfælde af fysisk planlægning, er proceduren den samme (anke eller søgsmål), men der er begrænset adgang til retsmidler. I regelhierarki, fysiske planer er generelle retsakter, ikke individuelt. Det er derfor ikke muligt at henvende sig til den administrative domstol eller en anden ret til at anfægte dem. Forfatningsdomstolen kan gennemgå en generel retsakt kun med hensyn til overholdelse af forfatningen og andre love. Revisionen er kun tilladt, hvis den interesserede part kan godtgøre sin retlige interesse. Denne var gældende indtil 2007, hvor forfatningsdomstolen i fysisk planlægning tilfælde besluttet, at retlig interesse foreligger kun, hvis alle retsmidler er udtømt (afgørelse U-I-275/07). Siden da er der ingen retsmidler i procedurer for fysisk planlægning. Det er kun muligt at engagere sig i processen ved at deltage i udstedelsen af en byggetilladelse, anvende de retsmidler, der og derefter henvende sig til forfatningsdomstolen.

2. Vurdering af virkninger på miljøet (VVM): Regeringen vedtog et dekret om kategorier af aktiviteter, som VVM-procedure obligatorisk. Den VVM-procedure obligatorisk i forbindelse med de aktiviteter, der påvirker miljøet kun over en vis tærskel af betydning. Til aktiviteter, der ikke påvirker miljøet på denne måde kun den rapport, som indeholder en fælles analyse og en delvis undersøgelse vil være tilstrækkelige. VVM er grundlaget for miljømæssig godkendelse ("okoljevarstveno soglasje") — det er en administrativ afgørelse, som den slovenske miljøagentur. Investoren bør først søge fra Miljøministeriet oplysningerne om det obligatoriske indhold af den miljørapport, der fremsætter projektidé på samme tid. Ministeriet sender projektet til andre organer med ansvar for forskellige områder af miljøbeskyttelse — de skal svare inden 15 dage. I modsat fald antages det, at de ikke har særlige anmodninger. Ministeriet bør sende de relevante oplysninger til investorerne, senest 30 dage efter modtagelse af anmodningen (i den videre procedure, kan det få yderligere krav). Investoren anmoder om en VVM-afgørelse med en projektansøgning og en miljørapport. I processen, også har krav på at blive informeret om investeringer, miljørapport og udkastet til VVM-afgørelse i åben offentlig debat, som varer mindst 30 dage. De samme dokumenter sendes også til de organer, der er ansvarlige for de enkelte inden for miljøbeskyttelse; Sidstnævnte skal svare inden 21 dage. Hvis de ikke antages det, de har ingen bemærkninger. Hvis der kan være visse miljømæssige indvirkninger på tværs af statsgrænserne, det tilgrænsende stat (medlem af EU) opfordres til at processen. Administrationsorganet ansvar for at træffe afgørelser om miljøgodkendelse er den slovenske miljøagentur. Der kan indgives en klage over denne beslutning — den besluttende organ (organer) er Miljøministeriet. Over afgørelsen fra ministeriet, er det muligt at indlede en domstolsprocedure ved forvaltningsdomstolen. Denne procedure er imidlertid

kun til prøvelse af den endelige VVM-afgørelse. Det er muligt at anfægte både miljøgodkendelse og rapport om miljøsituationen, som er grundlaget for samtykket, i retssager. Den processuelle lovlighed af tilladelsen kan også anfægtes. Der er ingen særlige regler for sådanne tilfælde, bortset fra de almindelige regler, der finder anvendelse på alle afgørelser fra forvaltningsdomstolen (vedrørende bevismateriale, høringer osv.). Det skal bemærkes, at der ikke har været mange sager til undersøgelse i sådanne sager. Ifølge miljøbeskyttelsesloven, bør retten træffe afgørelse inden for tre måneder. Desuden er det for at have søgsmålskompetence ved de nationale domstole er det nødvendigt at have været involveret i den forudgående administrative procedure. I det tidsrum, som åbne offentlige debat om den afgørelse, de berørte ngo'er med status i henhold til miljøbeskyttelsesloven eller personer, der lever, har formuegoder eller er indehavere af ejendomsrettigheder i forbindelse med de miljømæssige virkninger, skal meddele deres deltagelse i proceduren.

3. Miljøgodkendelse: Der er tre former for miljøgodkendelser ("okoljevarstveno dovoljenje") — IPPC, Seveso og andre. Et regeringsdekret fastslår IPPC- og Seveso. Administrationsorganet for miljøtilladelser er den slovenske miljøagentur. En ansøgning om tilladelse skal indeholde beskrivelse af faciliteten og foranstaltningerne til at mindske virkningen af dens drift påvirker miljøet. Offentligheden skal ligeledes underrettes om den åbne proces og bør have lejlighed til at fremsende kommentarer inden 30 dage (men kun for IPPC- og Seveso tilladelse). Der accepteres en klage over afgørelsen om miljøgodkendelse, som skal fremsendes til Miljøministeriet. Mod ministeriets afgørelse er det muligt at indlede en retssag ved forvaltningsdomstolen. Der er også en administrativ procedure i tilfælde af miljøskader (miljøansvarsdirektivet energimærkningsdirektivet sprogordning). Den kompetente myndighed med henblik på miljøansvarsdirektivet ordning det slovenske miljøagentur i Republikken Slovenien. Agenturet kan udstede en bekendtgørelse til forurenere, med forebyggende foranstaltninger, når der er risiko for en miljøskade. Alternativt, når skaden allerede er sket, kan det afgive et administrativt påbud med foranstaltninger til afhjælpning af et skadet område tilbage. Til prøvelse af denne administrative afgørelse er der ingen appelmuligheder, men de interesserede personer kan gå direkte til forvaltningsdomstolen. I den administrative procedure til rensning, ngo'er med status af offentlig interesse i beskyttelse af miljøet (ifølge miljøbeskyttelsesloven) kan også være part i sagen. At gå til en domstol, vedrørende administrative afgørelser på miljøområdet, er det nødvendigt at udtømme alle retsmidler, der er beskrevet ovenfor. Gå direkte til domstolene er kun muligt i tilfælde af "administrativ tavshed", når den lovbestemte frist for udstedelsen af en afgørelse er udløbet, og afgørelsen ikke er blevet udstedt. Den administrative retsinstans kan træffe afgørelse om lovligheden af de administrative afgørelser og lovligheden af administrative afgørelser eller handlinger, der krænker menneskerettighederne, hvis der ikke er nogen anden retlig beskyttelse. Hvis afgørelsen for den tiltalende part er gunstigt, forvaltningsdomstolen kan ophæve eller fjerne den administrative afgørelse og indsende beslutningstagningen tilbage til administrationsorganet eller det kan beslutte i stedet for det administrative organ. Der er ingen særlige regler for IPPC afgørelser ved forvaltningsdomstolen, og der ikke har været mange tilfælde indtil i dag. Ifølge miljøbeskyttelsesloven, bør retten træffe afgørelse inden tre måneder. Desuden er det for at have søgsmålskompetence ved den nationale ret, er det nødvendigt at have været involveret i den forudgående administrative procedure. I det tidsrum, som åbne offentlige debat om den afgørelse, de berørte ngo'er med status i henhold til miljøbeskyttelsesloven eller personer, der bor, har en ejendom i eller ejere inden for de miljømæssige konsekvenser, skal meddele deltagelse i proceduren. Ved indsigelse mod en administrativ afgørelse i retten, betyder det, at afgørelsen ikke er "endelig" og "i kraft" endnu.

V. adgang til klage over handlinger eller undladelser

Enhver kan anmelde farlige aktiviteter til de kompetente myndigheder (politi eller til en miljøinspektøren). I henhold til miljøbeskyttelsesloven, borgere og/eller deres organisationer kan indbringe en sag direkte for Domstolen, når en person er, der forårsager eller kan forårsage (med visse gøren og laden) en miljøskade, som kan være farligt for liv eller helbred. Selv om denne forordning er vedtaget i Slovenien for mere end 15 år siden, ikke i et eneste tilfælde er blevet registreret endnu. At anlægge sag direkte mod statslige organer på miljøområdet ikke bestemmes direkte ved lov, undtagen i den administrative procedure med retsmidler. Der er to administrative organer med beføjelse til at udstede administrative beslutninger på miljøområdet: Det ministerium, der er ansvarligt for miljøet (i øjeblikket er ministeriet for landbrug og miljø ("Ministrstvo za kmetijstvo in okolje") og det slovenske Miljøstyrelse ("Agencija Republike Slovenije za okolje"), som er underlagt ministeriet. Indholdet af en anmodning fra sådanne myndigheder sædvanligvis er fastlagt i bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, og der er også nogle nyttige formularer på miljøministeriets websted. Betingelserne for domstolsprøvelse er næsten den samme som for andre tilfælde: Den interesserede part bør have retlig status og overveje de tre vigtigste grunde til at anfægte den kompetente myndigheds beslutning (administrativ afgørelse):

- ukorrekt vurdering af forhold og omstændigheder,
- proceduremæssige fejl,
- uhensigtsmæssig anvendelse af lovgivning.

De andre beslutninger end dem, der er administrative næppe kan anfægtes, fordi de administrative domstole ikke træffe afgørelse om de beslutninger, som er resultatet af politiske beslutningstagning baseret på juridisk bemyndigelse.

VI. Andre midler for adgang til klage og domstolsprøvelse

Der er en række andre midler for adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet. Den slovenske erstatsningslov (Obligacijski zakonik erklærer retten for en person til at kræve, at visse farlige aktiviteter bør standses (dette er normalt forbundet med en anmodning om kompensation). Den nye straffelov har forfulgt nogle få handlinger mod miljøet, der kan påtales af anklagemyndigheden. Private strafferetlig forfølgning ikke er mulig. Loven om ejendomsret giver beskyttelse mod emissioner (alle forstyrrelser, der kommer fra en ejendom, der påvirker brugen af andre egenskaber og overstiger det normale niveau eller forårsager øget skade). Alle ejere bør anvende sin ejendom inden for visse grænser ikke at påvirke brugen af andre egenskaber — emissionerne ud over grænserne for sædvanlig brug er ikke tilladt. Ejeren af de pågældende formuegoder kan forelægge sagen for deres vedkommende ved en civil domstol. I Slovenien er der ingen særlige ombudsmand for miljøssager, men ifølge miljøbeskyttelsesloven, ombudsmand (Varuh človekovih pravic ") (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) har en vis kompetence på miljøområdet. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Han er ansvarlig for beskyttelse af den forfatningsmæssige ret til et sundt miljø. Ombudsmanden beskæftiger sig med, der krænker menneskerettighederne (og miljømæssige rettigheder af staten eller lokale myndigheder og uhensigtsmæssig forvaltning aktioner, men hans indflydelse er uformel. Hans udtalelser ikke er bindende, men de er overholdt. Offentlige anklagere kun er ansvarlige for at retsforfølge kriminelle handlinger mod miljøet, som er reguleret i straffeloven. Inspektoratet for Republikken Slovenien for landbrug, skovbrug, fødevarer og miljø ("inšpektorat Republike Slovenije za okolje") er også af stor betydning, fordi det er den vigtigste myndighed styrer /overvåger gennemførelsen af relevant miljølovgivning.

VII. Søgsmålskompetence

Søgsmålskompetence	Den administrative procedure	Retsforhandlinger
Enkeltpersoner	Retlige interesse normalt er anerkendt, hvis en administrativ afgørelse er knyttet til en enkeltperson eller sagen vedrører persons juridiske ydelser (direkte personlige udbytte på grundlag af lovgivning)	Det samme som for en administrativ procedure for den administrative ret eller direkte personlig interesse/udbytte baseret på lovregulering for Civil Court
Ngo'er	Samme som enkeltpersoner	Samme som enkeltpersoner
Andre juridiske enheder	Samme som enkeltpersoner	Samme som enkeltpersoner
Ad hoc-grupper	Ingen rettigheder	Ingen rettigheder
Udenlandske NGO'er	Samme som enkeltpersoner	Samme som enkeltpersoner
Alle andre anvendelser	X	X

På miljøområdet er der visse proceduremæssige undtagelser efter miljøbeskyttelsesloven og Naturbeskyttelsesloven. I administrative procedurer i forbindelse med VVM-direktivet og IPPC-direktivet og Seveso tillade holdning automatisk part i den administrative procedure går til:

1. personer, der bor eller er ejere eller andre grundejere i området, defineret som området for miljømæssig påvirkning (i miljørapporten);
2. ikke-statslige organisationer med særlig status af offentlig interesse i miljøbeskyttelse.

Ikke desto mindre kan få juridisk status, en person skal aflevere en erklæring om proceduren i det tidsrum, som åbne offentlig debat. Hvis den ene får søgsmålskompetence ved den administrative procedure, der kan anvendes yderligere retsmidler også ved den administrative domstol.

I henhold til naturbeskyttelsesloven kun sammenslutningerne (kaldet en form for ikke-statslig organisation) kan få status af offentlig interesse. Denne status gør det muligt for dem at deltage i alle administrative eller retslige procedurer vedrørende miljøbeskyttelse. I teorien, ifølge miljøbeskyttelsesloven, er der mulighed for en actio popularis. For at kunne udøve retten til et sundt miljø, kan borgerne som enkeltpersoner eller gennem selskaber, foreninger og organisationer, indgive en anmodning til retten om, at indehaveren af en aktivitet, der skader miljøet, STOP aktiviteten, hvis det kan forårsage eller forårsager en uforholdsmæssigt stor miljøbelastning, eller hvis det kan indebære eller det udgør en direkte trussel for menneskers liv eller helbred, eller hvis de ikke kræver, at den person, der er ansvarlig for aktiviteter, der påvirker miljøet forbudt fra start af virksomhed, når der er stor sandsynlighed for, at aktiviteten ville medføre sådanne konsekvenser. I andre tilfælde, bortset fra nævnte undtagelser, regelmæssig regler anvendelse. Den største forhindring er normalt at bevise retlig interesse for at indlede en sag.

Ombudsmanden har en vis kompetence på miljøbeskyttelsesområdet, men kun ved forfatningsdomstolen, når den forfatningssikrede ret til et sundt miljø er truet. I almindelige retssager, der også er mulighed for en ekstraordinær appel til sikring af legaliteten, som kan indgives af de øverste offentlige anklager inden for 3 måneder. Ansøgningen kan indgives på grundlag af en proceduremæssig overtrædelse eller en overtrædelse af materiel ret. Kun nogle få af disse tilfælde finde sted én gang om året. Følgelig er appel ikke muligt at påklage afgørelser fra forvaltningsdomstolen.

VIII. Advokatbistand

Advokater er en del af retssystemet. På miljøområdet, advokatbistand ikke er obligatorisk, men juridisk repræsentation kan være obligatorisk afhængigt af, hvilken ret der skal behandle sagen. I administrative procedurer, der ikke stilles krav om advokatbistand. Det samme gælder for forvaltningsdomstolen, land og distriktsdomstole og Højesteret. Ved Supreme Court juridisk repræsentation ved en advokat er altid obligatorisk. Repræsentation i straffesager er obligatorisk for den tiltalte. Alle advokater, der er medlem af advokatsammenslutningen (Odvetniška zbornica ") (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>). <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Listen over advokater offentliggøres på det officielle websted for den sammenslutning, de er sorteret efter specialområder, men miljølovgivningen er ikke nævnt som kategori. Der er kun få advokater, der beskæftiger sig med miljøspørgsmål.

IX. Beviser

I Slovenien er der ikke specielle regler for fremlæggelse af bevismateriale i retssager i miljøspørgsmål. Standard domstolsprocedurerne regler anvendelse. I civile retlige sager skal parterne forelægge alle de oplysninger (dokumenter, vidner, eksperter) for Domstolen ved udgangen af det første retsmøde. Domstolen afviser alle beviser efter udløbet af denne frist, medmindre det kan bevise, at han ikke har været i stand til at nå dette på et tidligere tidspunkt. I forbindelse med mindre sager (op til 2,000 EUR), og at alle beviser, som sagsøgeren har nævnt, og den forelægges i retssagen. Domstolen vil træffe afgørelse udelukkende på grundlag af den dokumentation, der er fremlagt af parterne og ikke vil søge yderligere beviser på eget initiativ. Strafferetlige procedurer på miljøområdet varetages af offentlige anklagere, som skal informere alle beviserne. Den person, som indgav en påtalebegæring, som proceduren blev indledt, ikke forventes at fremlægge beviserne i sagen. I procedurer ved Administrative Court (procedure mod en negativ forvaltningsafgørelse) parter, ikke kan fremlægge nye beviser for, at de kunne allerede har fremlagt under den administrative procedure. Det betyder, at parter være omhyggelig med at fremlægge alle de bevismidler, som de allerede har under den administrative procedure. Domstolen har imidlertid til tider vil finde yderligere bevis, for at nå frem til den korrekte konklusion om spørgsmålet. På miljøområdet skal bevise, ansvar og at etablere forbindelse mellem årsag og virkning, at få et nyttigt og relevant ekspertise er den grundlæggende betingelse for at anlægge sag. Faktiske omstændigheder kan kun begrundes på grundlag af denne ekspertise. Der er imidlertid ingen uafhængig, ikke-statslig ekspertorganer med tilvejebringelsen af ekspertise. Den bedste måde er at deltage en ekspert, som også er en registreret som juridisk sagkyndig ("Sodni izvedenec") i ministeriet for retlige anliggender og offentlig forvaltning (http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView). http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView Som egnede beviser i form af forklaringer fra sagkyndige, kan Domstolen kun tage ekspertise, som sådanne sagkyndige, hvis den anden part er enig i denne opfattelse. Hvis ikke, træffer Domstolen afgørelse om den sagkyndige efter aftale med parterne. Domstolens eksperter kan også være forbundet med en sagkyndig institution. Før fastsættelse af eksperter parter kan fremsætte bemærkninger til valget. Der er en procedureregulering, som Retten anvender en sagkyndig, når visse forhold eller omstændigheder, skal afklares, og Domstolen råder ikke over sådanne ekspertviden. Ekspertens udtalelse er særlig vigtig, fordi på miljøområdet en part forsøger at bevise noget andet, som det fremgår af eksperternes rapporter udarbejdet af statslige myndigheder, og som antages korrekt. Dommere har en skønsbeføjelse ved vurderingen af ekspertisen i sammenligning med andre beviser. Parter kan fremsætte bemærkninger til den ekspertise og eksperter kan blive anmodet om at forklare dette for Domstolen. Under visse omstændigheder (manglende ekspertise, ikke konsekvent) Domstolen kan vælge en ny ekspert. Hvis ekspertise har imidlertid ingen mangler, Retten finder den rette ekspertise med beviser.

X Foreløbige retsmidler

Ved indsigelse mod en administrativ afgørelse, anke har opsættende virkning på den anfægtede beslutning. Et retsmiddel mod en administrativ afgørelse for forvaltningsdomstolen ikke nødvendigvis opsættende virkning. Nogle tilfælde er udelukket og er fastsat ved lov, f.eks. i tilfælde af byggetilladelser til genstande af betydning, der er anerkendt på statsniveau, når en retssag mod en sådan tilladelse er forelagt Domstolen, må det ikke opsættende virkning. Et forbud kan udstedes på miljøområdet i forbindelse med retssager, men det er ikke gældende i alle tilfælde. De foreløbige retsmidler er reguleret i håndhævelsen og sikring af civile krav. Det er kun tilladt i forbindelse med visse materielle eller immaterielle fordringer og over for den anden part. Domstolen er forpligtet (hvad den også gør) træffe afgørelse om foreløbige retsmidler, hvor hurtigt. Desuden er muligt at iværksætte appel af en sådan retsafgørelse. Regulering af foreløbige retsmidler er imidlertid ikke specifikke for miljøspørgsmål. For de fleste administrative afgørelser

(undtagen som i forbindelse med byggetilladelser til genstande af betydning), et sådant system er indført, at afgørelser ikke er gyldige eller "i kraft" indtil alle ordinære retsmidler er udtømt (forudsat at der er retsmidler), instituttet for foreløbige retsmidler er faktisk ikke nødvendigt.

XI. Sagens omkostninger

Den administrative procedure er reguleret i den administrative gebyrer og sagsomkostninger er reguleret ved lov. Gebyrer normalt ikke høje, ca. 100 EUR. Men hvis retsforhandlingerne for Retten omfatter et krav om erstatning, da gebyrer er højere i sammenhæng med størrelsen af den ønskede kompensation. Administrative gebyrer er lavere. De fleste omkostninger er omkostninger til advokater og eksperter og eksperter; værst tænkelige scenarie taber sagen, og som dækker alle de omkostninger til modparten — omkostningerne kan stige med op til et par tusinde EURs. Ved udgangen af den retslige procedure omkostninger dækkes i henhold til princippet om "succes". Men dette kan blive et problem for den vindende part i tilfælde, hvor kompensation er omfattet. Omkostningerne er fordelt mellem parterne i et forhold mellem det tildelte beløb i erstatning og størrelsen af den krævede kompensation. Så selv om parterne kunnet påvise, at den anden part er ansvarlig for miljøskader, vinder sagen og får tilkendt erstatning, men det krævede beløb er meget højere, at det tildelte beløb, den vindende part stadig nødt til at dække sin andel af de omkostninger, som kan være endnu højere end den tildelte kompensation.

XII. Mekanismer for finansiel bistand

Miljøbeskyttelse ikke er fastsat som en særlig grund til at gøre undtagelser for omkostninger i forbindelse med retssager. Ifølge loven om gratis retshjælp i alle tilfælde en enkeltperson eller en organisation kan være, under visse betingelser, fritaget for retsomkostninger. For personer betingelsen er deres svage finansielle situation. Dette gælder dog ikke for organisationer. De kan være fritaget, hvis de har en status af offentlig interesse. Ifølge forskellige lovgivninger, forskellige ikke-statslige organisationer i Slovenien kan få status i offentlighedens interesse inden for forskellige områder. I overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven, de kan få status af handler i offentlighedens interesse for miljøbeskyttelse og — i henhold til naturbeskyttelsesloven — de kan få status af at handle i offentlighedens interesse til naturbevaring. Sådanne organisationer kan få gratis retshjælp, hvis de er at gå rettens vej med hensyn til området for den offentlige interesse. De generelle betingelser for gratis retshjælp, er også, at sagen har gode udsigter. Den gratis juridiske bistand kan dække advokatsalærer, sagsomkostninger, omkostninger til vidner, eksperter og andre omkostninger. Det dækker imidlertid ikke omkostningerne af modparten i tilfælde af tab af påklædningen. En enkeltperson eller en organisation, skal ansøge om gratis retshjælp på det nærmeste distriktsdomstol eller den pågældende forvaltningsdomstol. Hvis ansøgningen imødekommes, organisationen er beskikket en advokat. Der er næsten ingen pro bono praksis af advokater i Slovenien, selv om der er begyndende tegn på en ændring på dette område. Der er enkelte undtagelser, og der var også et projekt under ledelse af Peace Institute (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) — opbygning af kapacitet til pro bono for advokater i Slovenien. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> Alle advokater var rettet til at deltage, og nogle er aftalt, men ingen af dem var en miljøspecialist. Selv om der er gjort en vis indsats i denne retning, men der findes endnu ikke et "juridisk klinik", der beskæftiger sig med miljø sager. Der er desuden ingen miljøorganisationer eller -advokater af offentlig interesse. Der er kun én ngo om at forsøge at skabe retlig miljøbeskyttelse med et center for kompetente advokater med speciale i miljø sager. Der er også legal-information center for ngo'er (Pravno-informacijski Center nevladnih organizacij — PIC) <http://www.pic.si/>, som har status af NGO'er i almene interesse i miljøbeskyttelsen. <http://www.pic.si/> Der tages også nogle andre ikke-statslige miljøorganisationer med denne status, der har en vis juridisk støtte i organisationen, og er involveret i nogle tilfælde (f.eks. dopps fuglelivet i Slovenien (Društvo za opazovanje preučevanje ptic Slovenien) <http://www.ptice.si/>.) <http://www.ptice.si/>

XIII. Aktualitet

Administrative organer forventes generelt at træffe en afgørelse inden 30 dage. I nogle tilfælde, hvis en yderligere undersøgelse er nødvendig, bør de træffe afgørelse inden for 60 dage. Ifølge visse særlige love, kan disse vilkår være forskellige (sædvanligvis af længere varighed). Hvis de administrative organer ikke er aktive, eller de beslutter med forsinkelse, er der ingen sanktioner; ansøgerne kan tage nogle retssager efter tidspunktet for beslutning er udløbet. Når der er en højere administrative organer, kan de klage til appelkammeret, som om det lavere organ besluttede negativt. Hvis der ikke er noget højere administrative organ, ansøgeren skal først minde de organer, at tiden er gået, og at det bør yde en afgørelse i yderligere 7 dage. Efter udløbet af denne frist kan ansøgeren påbegynde den retslige procedure ved forvaltningsdomstolen. Der anvendes nogle generelle frister for udstedelse af afgørelser på miljøområdet og lov om miljøbeskyttelse fastsætter forskellige frister for bestemte beslutninger. I henhold til VVM-direktivet, et administrativt organ bør udstede en miljøtilladelse ("okoljevarstveno soglasje") inden for 3 måneder (men i dette term 30 dage til offentlig høring er ikke medtaget) og 6 måneder en miljøtilladelse ("okoljevarstveno dovoljenje") — IPPC, Seveso og andre (30 dage for offentlig deltagelse er heller ikke medtaget). For domstolsprocedurer loven generelt ikke indeholder nogen begrænsninger, men individuelle love indfører visse undtagelser. En sådan lov er lov om miljøbeskyttelse, som giver en 3 måneders periode, for den administrative domstol afgørelse om miljøgodkendelser og miljøtilladelser. I andre miljøspørgsmål inden slovenske domstole, og der findes ingen lovfæstede frister for udstedelse af afgørelser. Hvis proceduren

starter med en lang forsinkelse eller det tager for lang tid at træffe en afgørelse, hvorefter beskyttelsen af retten til rettergang uden unødigt forsinkelse lov, sagens parter har ret til at indgive en klage til præsidenten for den kompetente ret. Da dommeren rapporterer herom og forklarer årsagerne til forsinket, hvorefter visse foranstaltninger for fremskyndelse af processen udtages. Hvis der ikke foreligger grunde til forsinkelse, den pågældende part har en ret til kompensation på visse betingelser. Parter i retssager er bundet af strenge frister. Ved modtagelse af et sagsanlæg ved Domstolen, skal sagsøgte reagere inden 30 dage, ellers kan Domstolen træffe afgørelse til fordel for sagsøgeren. Desuden foreslog skulle forelægges dokumentation for retten i den første retssag, på det seneste; senere, er det kun muligt, hvis parterne ikke kunne gøre det inden for den fastsatte frist uden for deres egen skyld. Der er ingen typiske varighed for miljømæssige retssager, fordi der kun findes få i bevægelse, men forvaltningsdomstolene sandsynligvis ville træffe afgørelse inden for et år.

XIV. Andre spørgsmål

Miljømæssige afgørelser er normalt anfægtede under den administrative procedure ved at deltage i proceduren eller med retsmidler mod administrative afgørelser. Der findes ikke mange miljøsager anfægtet af offentligheden; Hovedårsagen hertil er mangel på juridisk viden. Offentligheden har ikke tilstrækkelig viden om emnet, der er ansvarlige for sådanne procedurer. På den anden side er advokater ikke systematisk uddannelse i miljøspørgsmål. Derfor er der et begrænset antal miljøsager i Slovenien. Derudover er der omkring 1500 forskellige love og bekendtgørelser om fysisk planlægning, miljø og naturbeskyttelse med særlige forskrifter, der henviser til vandområder, skove, landbrug osv., som er varigt at ændre, så det er svært at forvalte dem. Fysisk planlægning og miljøspørgsmål er tæt forbundne, men beslutningstagere vedrørende miljø og fysisk planlægning, holdes strengt adskilt. Alle disse spørgsmål er færdigbehandlet i Den byggetilladelse, når det allerede er ret sent at gribe ind. Der er derfor ikke nogen enkel portal for at informere og offentligheden om, hvordan man får adgang til domstolsprøvelse i henhold til Århuskonventionen har anmodet om. Miljøministeriet støttes finansielt, udarbejdelse af en brochure om retsmidler på miljøområdet (i 2010), der ikke er offentliggjort (på engelsk) om PIC websted: http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf.

Alternativ tvistbilæggelse som en mulig måde at løse et problem eller en konflikt er mulig i Slovenien. Der er ingen særlige forskrifter, men masser af specialiseret og uddannet mæglere tilbyder deres tjenester. Når der allerede er en retssag, da parterne kan gå gennem alternativ tvistbilæggelse pågår, i henhold til loven om alternativ konfliktløsning på det retlige område, som har været gældende siden juni 2010. Annoncerne procedure indledes med et forslag fra Domstolen (Domstolen er forpligtet til at fremsætte et sådant forslag) eller på initiativ af en dommer eller parter. ATB er imidlertid ikke muligt i sager, som henhører under forvaltningsretten.

XV. At være udlænding

Den slovenske forfatning forbyder forskelsbehandling baseret på oprindelseslandet og sprog. Retssager, klager og alle andre skriftlige værker, der er indgivet til Domstolen, skal være affattet på slovensk. I grænseregioner i Slovenien, hvor de italienske og ungarske mindretal er bosat, den italienske og ungarske sprog kan anvendes. Dommen og andre trykte medier, også er udstedt på slovensk (eller italiensk og ungarsk). Hvis en deltager i et retsmøde, er han berettiget til at anvende sit eget sprog og giver Retten en tolk, der kan oversætte, gratis.

XVI. Grænseoverskridende sager

Grænseoverskridende relaterede miljøspørgsmål er reguleret i lov om miljøbeskyttelse. Den regulerer:

1. Tilfælde af grænseoverskridende forurening, samarbejde mellem ministerier for begge lande med henblik på at udveksle oplysninger og for at udarbejde planer til forbedring af situationen;
2. Samarbejde inden for VVM-direktivet og SMV-direktivet: Hvis en plan eller en aktivitet kan have grænseoverskridende virkninger, Ministeriet sender det ansvarlige organ i det berørte land planen eller projektet, når miljørapporten, med anmodning om en redegørelse vedrørende inddragelse i det katastroferamte land under proceduren. Hvis det pågældende land ønsker at blive involveret, skal de kompetente organer i begge lande træffe afgørelse om tidsfrister, inden for hvilke det berørte land bør forberede bemærkninger til planen og miljørapporten.
3. Samarbejde mellem SMV og VVM med en EU-medlemsstat: Hvis Ministeriet er indført i en plan eller et projekt i et andet land og miljørapport og beslutter, at det kunne have en indvirkning på Slovenien, end Ministeriet fremsender en erklæring til det kompetente organ i det andet land, om det slovenske ministerium under proceduren. Hvis oprindelseslandet er enig i bemærkningerne fra den slovenske organer med ansvar for at beskytte bestemte miljøområder i Slovenien skal indhentes, og offentligheden skal inddrages, f.eks. nationale planer eller aktiviteter af SMV-direktivet eller VVM-direktivet. Efter at have indhentet bemærkninger, Ministeriet sender dem til det kompetente organ i det andet land. Hvis miljøministeriet opnår uformelle oplysninger om udarbejdelsen af planer eller aktiviteter i andre lande, der kunne have en indvirkning på Slovenien,

da det kræver planen eller projektet og miljørapporten fra det andet land. Miljøbeskyttelsesloven indeholder kun bestemmelser for indenlandsk offentlig deltagelse, når staten beslutter at engagere sig i grænseoverskridende SMV-protokol eller VVM. Det fremgår, at ministeriet skal omfatte offentlige, ligesom i national sø- og VVM-sager. Dette betyder offentlig annoncering og 30 dage for åbne offentlige debat. Der er ingen bestemmelser om Domstolen i Slovenien eller i et andet land. Ved de nationale domstole er det alene afgørelser fra slovenske domstole kan anfægtes.

Links

- Noget om retssystemer og procedurer i Slovenien om oprettelse af et europæisk retligt netværk på det civil- og handelsretlige område http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sln_en.htm
- Der er ingen webside med de nationale bestemmelser om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet og heller ingen webside med oplysninger om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, tilgængelige for offentligheden på en struktureret og tilgængelig måde; Men:
  - register over al lovgivning i Slovenien <http://zakonodaja.gov.si/>
  - Retsmidler i miljøsager (Pravna sredstva na področju legal-information varstva okolja) udarbejdet af ngo'er — PIC-aktiviteter (center for nevladnih Pravno-informacijski organizacij — PIC) center i 2010 http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf
  - Slovenske domstole officielle websted: <http://www.sodisce.si/>
- miljøeksperter er på listen over registrerede sagkyndige i ministeriet for retlige anliggender og offentlig forvaltning http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView og ret vurderingsmænd på http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView
- Der er ingen liste over miljøadvokater og pro bono miljølovgivning kontorer, derfor kun linket til det slovenske advokatsamfund (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- Menneskerettigheder ombudsmand (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Offentlige anklagere <http://www.dt-rs.si/si/english/>
- Information Commissioner ("Informacijski pooblaščenec") — <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Relevante ikke-statslige miljøorganisationer — med status af offentlig interesse (status som miljøbeskyttelsesloven):
  - Trajnostni umanotera, Slovenska fundacija za razvoj (det slovenske institut for bæredygtig udvikling) <http://www.umanotera.si/>, koordinator af nettet af ikke-statslige miljøorganisationer plan b za slovenjo <http://www.planbz slovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> og medlemmerne <http://www.umanotera.si/>
  - Inštitut za politike ipop prostora (Institut for fysisk planlægning) <http://ipop.si/> — koordinator af nettet af ngo'er, der beskæftiger sig med geografiske spørgsmål mreža za prostor (netto for rummet) og <http://ipop.si/>
  - Društvo za razvoj sonaraven fokusere (fokus sammenslutning for bæredygtig udvikling) <http://focus.si/index.php?node=35>
  - I dopps preučevanje, Društvo za opazovanje fugleliv ptic Slovenije (Slovenien) <http://www.ptice.si/>
  - Slovenski e-Forum, Društvo za energetsko ekonomiko i ekologijo (slovensk e-Forum Association for energieffektivitet og økologi) <http://www.se-f.si/home>
  - Pravno-informacijski Center nevladnih legal-information organizacij — PIC-aktiviteter (center for ngo'er) http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195
  - Alpe Adria Green <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
  - Lutra, inštitut za ohranjanje naravne Dediščine (Lutra, institut for bevaring af naturarven) <http://www.lutra.si/>
  - Trajnostni inštitut za razvoj (institut for bæredygtig udvikling) <http://www.itr.si/>
  - EKO krog, Društvo za naravovarstvo i okoljevarstvo (ECO cirkel, Association for fysisk beskyttelse og miljøbeskyttelse) <http://www.ekokrog.org/>

- Ekologi Brez meja (økologer uden grænser) <http://ebm.si/oj/>
- Ingen undskyldning Brez izgovora Slovenija (Slovenien) <http://www.noexcuse.si/>

Dette er en maskinoversat udgave af indholdet. Indehaveren af siden påtager sig intet som helst ansvar for kvaliteten af den maskinoversatte tekst.

Sidste opdatering: 14/09/2016